

Πρὸς τὸν
Ἀξιότιμον κ. Ὑπουργὸν Βιομηχανίας
Ξ ν τ α ρ θ α

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίζωμεν εἰς ἐκτέλεσιν ἐντολῆς
Σας ὅτι μετέβημεν ἐπανειλημμένως εἰς Πτολεμαῖδα πρὸς παρα-
κολούθησιν τῆς ἐν γένει λειτουργίας τοῦ Ἐργοστασίου, εἰ-
δικώτερον δὲ παρακολούθησαμεν τὰς ἀπὸ 3ης μέχρι 8ης Αὐγού-
στου δοξοεξέλιξας δοκιμὰς.

Ἡ παρακολούθησις τῶν δοκιμῶν τούτων περιωρίσθη:

1/ Εἰς τὴν παραγωγὴν ἀβεστούχου νιτρικῆς ἀμμωνίας
20,5σ/ο /3-8 Αὐγούστου/ καὶ

2/ Εἰς τὴν παραγωγὴν νιτρικοῦ δεξέας μόνον κατὰ τὰς
ἑξὺ τελευταίας ἡμέρας τῆς δοκιμῆς /3-5 Αὐγούστου/.

Ἐπὶ πλέον συνελέξαμεν στοιχεῖα διὰ τὴν παραγωγὴν ἀβε-
στούχου νιτρικῆς ἀμμωνίας 26σ/ο χωρὶς νὰ παρακολουθηώ-
μεν τὰς δοκιμὰς, γενομένης προηγουμένως, ὅς καὶ διὰ τὸ μεγα-
λύττον μέρος τῶν ὑπολοίπων ἐγκαταστάσεων τοῦ ἔργοστασίου,
διὰ τὰς ὁποίας ἐπικρίνεται δοκιμαὶ τῶν ἀνδρόχων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εἶχεν ἐκφράσει παλαιότερον τὴν ἀντίληψιν ὅτι
τὸ ἔργοστάσιον δὲν ἔχει ἀκόμη ἀχθῆ εἰς κατὰστασιν κανονι-
κῆς λειτουργίας, ὥστε νὰ δικαιολογηταὶ ἡ ἔναρξις τῶν συμ-
βατικῶν δοκιμῶν ἀποδόσεων καὶ καταναλώσεων. Ἡ ἐπὶ τόπου
μετάβασις ἐδράμει τὴν τοιαύτην ἀντίληψιν τῆς Ἐπιτροπῆς
ἢ ὅποια εἶναι εἰς θέσει νὰ προσκομίσω τὰ ἀκόλουθα ἀποδει-
κτικὰ στοιχεῖα:

1. Κύκλωμα ἀπὸ λιγνίτου ἢ μαζοῦτ μέχρις ἀμμωνίας

Τὸ κύκλωμα τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο παραλλήλους γραμμὰς.

Ἡ μία γραμμὴ ἔχει νεκρωθῆ μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐνὸς
συμπιεστοῦ, ἐπισυμβάσαν τὴν 29ην Μαΐου 1964.

Ἡ δευτέρα γραμμὴ, κατὰ δήλωσιν τῆς Ὑπηρεσίας ἐλέγχου,
εὐρίσκεται ἤδη ἐπὶ λειτουργίαν.

Εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν δυνατότητα ἐκτελέσεως δοκιμῶν εἰς τὴν
δευτέραν γραμμὴν ὁ Τεχνικὸς Σύμβουλος τῆς Κυβερνήσεως ἐ-
γνωμάτευσεν ὡς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς:

"α/Λειτουργία ἀρκειτῶν μηνῶν διὰ παραγωγὴν ἀερίου συνθέσεως
μέ ἐξαέρωσιν μαζοῦτ, ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἐγγυήσεις καταναλώ-
σεων ἐξεπληρώθησαν συμφώνως πρὸς τὰς προδιαγραφὰς. Τὸ γε-
γονός ὅμως ὅτι τοῦτο ἐπετεύχθη δι' αἰσθητῶς ὑψηλότερας κατα-
ναλώσεως μαζοῦτ καὶ ἀντιστοίχως μικρότερας καταναλώσεως

δευγόνου αποδεικνύει ότι η εγκατάστασις δεν είναι τεχνικώς ικανοποιητική. Οβτως αποβάλλεται αιθάλη περίπου 100/ο της ποσότητος του μαζούτ αντί 40/ο ως είχε προβλεφθή εις την μελέτην του αναδόχου.

β/Η λειτουργία με δύο αεριογόνα, δύο πλυντήρια THYSSEN εν σειρά και μίαν γραμμήν παραγωγής άμμωνίας είναι δυνατή μόνον με συχνάς επιθεωρήσεις του συμπιεστού χαμηλής πιέσεως του άργου άερίου. Συμφώνως προς την άρχικην πρόβλεψιν εν πλυντήριον THYSSEN έπρεπε νά είναι έπαρκές. Η άσφαλιστική έταιρία άπήτησεν επιθεωρήσεις του συμπιεστού ανά τρετς έβδομάδας. Ως εκ τούτου δεν είναι δυνατόν νά οργανωθῆ η επιβαλλομένη εκ της συμβάσεως δοκιμή διαρκείας 30 ημερών. Επί πλέον τούτου αντιμετωπίζεται ήδη ως αναγκαία η προσθήκη ενός ηλεκτροστατικού φίλτρου διά τόν άποτελεσματικόν καθαρισμόν του άργου άερίου συνθέσεως. Μέχρις ότου εγκατασταθῆ τό φίλτρον τούτο δεν πληθύνονται αι συνθήκαι διά την τέλεσιν δοκιμαστικής λειτουργίας επέτρεπουσης εξαγωγήθετικών συμπερασμάτων."

Επίτός της τοιαύτης κατηγορηματικής γνώματεύσεως του Τεχνικού Συμβούλου η Έπιτροπή εκ της έπιτοκίου έρεύνης συνέλεξε και τάς άκολουθούσας πληροφορίας:

1/Ο ήδη εν λειτουργίᾳ συμπιεστής, πλην της ανά τρετς εβδομάδας προληπτικής επιθεωρήσεως, λειτουργεί πλημμελώς διότι περίπου ανά 2ήμερον θραύονται αι βαλβίδες του, ως μή ώφειλε, και μίαν φοράν υπέστη ζημίαν εις την τρίτην βαθμίδα συμπιέσεως, θραυοθέντων ώρσμένων κοχλιών.

Άποτέλεσμα της καταστάσεως ταύτης ήτο η λειτουργία του τμήματος παραγωγής άμμωνίας με διακοπάς και με μειωμένην μέσων ημερησίαν παραγωγήν ήτις κατά τό χρονικόν διάστημα από 21/7 έως 5/8/64 ανήλθεν εις 84,5 τον. περίπου ημερησίως έναντι υπό της συμβάσεως προβλεπομένης τοιαύτης των 135 τόν. διά τόν ένα κλίβον. Εκ του λόγου τούτου τά άποτέματα άμμωνίας κατά τό αυτό χρονικόν διάστημα έμειώθησαν από 1200 τόν. εις 437 τόν., όπερ καθ'ήμας ελήχεν ως άποτέλεσμα τήν άναβολήν των προγραμματισθεισών υπό των αναδόχων δοκιμών νιτρικής άμμωνίας /340/ο N2/ από 11ης έως 15/8/1964.

2/ Πτερύγια των ψοσητήρων άργου άερίου, έχουν ήδη θραυσθῆ δύο φορές, χωρίς νά κατορθωθῆ νά διαπιστωθῆ η αίτία.

Ηδη και οι δύο ψοσητήρες είναι εν άχρηστίᾳ και έπομένως η εγκατάστασις λειτουργεί πλημμελώς.

3/ Τό εις τά αεριογόνα παραγόμενον άέριον περιέχει όπερβολικην ποσότητα όροκυανίου χωρίς νά εδρεθῆ μέχρι τούδε θεραπεεία. Συνέπεια τούτου είναι η ταχέια φθορά του όγρου εκπύσεως /ALKAZID/.

4/Τά πυρίμαχα των άεριογόνων έχουν φθαρεί πρόωρος μέχρι τοιούτου σημείου, ώστε η εγκατάστασις νά δύναται

ακόμη νά λειτουργήσῃ μέ λιγνίτην, ὄχι ὅμως καί μέ μαζούτ, ὡς ὀρίζει ἡ σύμβασις.

5/ Γενικῶς ἡ ἐγκατάστασις ἔχει σειράν ὀλοκληρον ἄτελειῶν καί παρουσιάσει εἰς πολλά σημεῖα φθοράς.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ὄχι μόνον ὅν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις συμβατικῶν δοκιμῶν ἀποδόσεων καί καταναλώσεων, ἀλλὰ οὕτε καὶ ἐνδεκνυται ἡ παρακολούθησις ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἀναδόχου γενομένης λειτουργίας τοῦ ἔργου οἴου. Ἡ παρακολούθησις τῆς λειτουργίας γίνεται ἤδη κατὰ τοῦ Ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἑταιρίας Βιομηχανικῶν ἐξμεταλλεύσεων, φορέως τοῦ ἔργου οἴου, κατὰ τοῦ ὁποῖου καί συλλέγονται ἅπαντα τὰ ἐνδιαφέροντα σχετικὰ στοιχεῖα.

Ἡ παρουσία τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν τοιαύτην λειτουργίαν μπορεῖ ἐνδεχομένως νά ἀποβῇ καί ἐπιζημία διὰ τὸ δημόσιον οἷότι εἶναι δυνατόν νά θεωρηθῇ ὅτι ἀποτελεῖ σιωπηρὰν παραδοχὴν ὅτι τὸ ἔργο οἴου, εὐρίσκειται πράγματι εἰς κατάστασιν κανονικῆς λειτουργίας.

Ποιῶμεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὅσον νά ἐμφανισθῇ μετὰ τὴν διδρῶσιν τῶν ὡς ἄνω ἀτελειῶν καί παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νά ὁῶσθε ἀντιστοιχοῦς ὁδηγίας.

2. Τμήματα παραγωγῆς λιπασμάτων

Ἐχε ὀημιουργηθῇ κατὰ τὸ παρελθόν ἡ ἀμφιβολία εἰς τὴν τεχνικῶς δυνατὴ ἡ παραλαβὴ ἀνεξαρτήτων τμημάτων τοῦ ἔργου οἴου ὡς π.χ. τῶν μονάδων παραγωγῆς λιπασμάτων, νιτρικοῦ ὀξέος καί θειτικοῦ ὀξέος.

Ὡς ἄνωτέρω ἀνεφέρθη ἡ Ἐπιτροπὴ παρακολούθησε ὀρισμένους ἐκ τῶν δοκιμῶν τούτων καί συνέλεξε στοιχεῖα ὀι ἄλλας. Καί ἐνταῦθα παρετηρήθησαν ἄξιόλογοι συμβατικαί παραδόσεις.

Ἡ ἄσβεστοῦχος νιτρικὴ ἄμμωνία 26ο/ο παρουσιάζει ὀπέρβασιν ὀγρασίας, ἡ ὀποία ἐκυμάνθη μεταξύ 1,0 καί 1,2ο/ο ἔναντι μεγίστου συμβατικοῦ ὀρίου 0,5ο/ο. Ἀνάλογον φαινόμενον παρουσιάσθη καί διὰ τὴν ἄσβεστοῦχον νιτρικὴν ἄμμωνίαν 20,5ο/ο τῆς ὀποίας ἡ ὀγρασία ἐκυμάνθη ἀπὸ 2,74 ἔως 0,90ο/ο ἔναντι προβλεπομένου ὀρίου 0,5ο/ο. Ἀὶ ὀπὸ τοῦ ἀναδόχου προβαλλόμεναι ὀικαιολογίαι εἶναι ἐπιστημονικῶς καί τεχνικῶς ἄβάσιμοι.

θεραπεῖα τοῦ μειονεκτήματος τούτου συνεπάγεται ὀτι μόνον κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς ἀλλὰ καί τῶν ἐπὶ τόπου ὀπευθύνων τεχνικῶν, σημαντικῶς προσθέτους μηχανικῶς ἐγκαταστάσεις.

Πρὸς τὸ παρὸν οἱ ἀνάδοχοι προβαίνουν εἰς τροποποιήσεις καί συμπληρώσεις τινάς, ὡς π.χ. ἐγκατάστασιν προσθέτων ἀνεμιστήρων εἰς τὸν κύργον κρουσαλλώσεως, ἀντικατάστα-

οιν τῶν ὑφισταμένων ἀνεμιστήρων τοῦ ξηραντηρίου δι' ἰσχυροτέρων ἐν συνδύασματι πρὸς αὐξήσιν τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος ἐλπίζοντες οὕτω ὅπως μειώσουν τὸ ποσοστὸν τῆς ὑγρασίας.

Πληρεστέρα εἰκὼν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου θά σχηματισθῇ μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἰόδας ἐγκαταστάσεως διὰ τὴν παραγωγὴν καθαρῆς νιτρικῆς ἀμμωνίας, 340/0, ὅπου τὸ προβλεπόμενον ὄριον ὑγρασίας περιορίζεται συμβατικῶς εἰς 0,20/ Κατὰ συνέπειαν καὶ τὰ ἀνεξάρτητα τμήματα παραγωγῆς νιτρικῶν λιπασμάτων, ὅπου τῆς παρούσας συνθήκας ὅθεν εἶναι δυνατόν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς πλήρως ἀνταπικρινόμενα πρὸς τὰς συμβατικὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἀναδόχων.

Ἡ ἐγκατάστασις θειϊκοῦ ὀξέος τῆς ὁποίας δοκιμαίαι ἐγένοντο πρὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς παρουσιάζει συμφωνίαν πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐπιστημόνων τοῦ ἐργοστασίου, πλείστας σημαντικὰς τεχνικὰς ἀτελείας πρὸ τῆς ἀντιμετώπισεως τῶν ὁπίων εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ἡ ὅλη ἐγκατάστασις ὡς εὐρίσκομένη εἰς κατάστασιν κανονικῆς λειτουργίας.

3. Γενικαὶ παρατηρήσεις

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρουσίας τῆς εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἡ ἐπιτροπὴ διεπίστωσε ὅτι ὅθεν ὑπῆρχε πάντοτε κλίμα ἀγαθῆς συνεργασίας τῆς μετὰ τὸν τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκοτο τότε ὅπου τὰς διαταγὰς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου. Σχετικῶς ἀναφέρομεν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

α/ Ἐδόθησαν δόγηται πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν νὰ μὴ παρέχῃ λεπτομερεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῶν συνθηκῶν λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων.

β/ Ἐπιστήμων τοῦ ἐργοστασίου ὁ ὁποῖος παρέσχε εἰς τὴν ἐπιτροπὴν πληροφορίαν σχετικὴν πρὸς ὑφισταμένην ὑπερβασίν τῶν συμβατικῶν προδιαγραφῶν εἰδέχθη παρατήρησιν λεραρχικῶς ἀνωτέρου τοῦ διὰ τὴν διαφυγὴν τῆς πληροφορίας ταύτης.

γ/ Ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ τὴν ὑπογραφεύσαν ὑπ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ τεχνικῶν πληροφοριῶν πρὸς τρίτους, ὡς τρίτοι οὐκ ἐχαρακτηρίσθησαν καὶ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ διεπίστωσεν ἐπίσης ἔλλειψιν συντονισμοῦ ἐνεργειῶν τῶν διαφόρων ὀργάνων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω δοκιμῶν. Δὲν εἶχε ὀφθαλμὸν ὁρισθῆ εἰς γενικὸς ὑπεύθυνος διὰ τὰς δοκιμὰς ὅστις νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ καθοδηγῇ τὸν τρόπον ἐκτελέσεως τῶν διαφόρων μετρήσεων καὶ τὰς μεθόδους τελικῆς ἀποτιμήσεως αὐτῶν.

Προσέτι διεπίστωθη ὅτι κατὰ τὰς δοκιμὰς ὑπεύθυνος τεχνι-

κός της μονάδος διήρχε μόνον κατά την μίαν φυλακήν, ενώ κατά τας δύο άλλερας παρίσταντο ως υπεύθυνοι πρόσωπα με έλαχίστην τεχνικήν εκπαίδευσιν και πείραν. Υπάρχουν και πλεονεκτήματα περιελθόντα εις την αντίληψιν μεμονωμένων μελών της Επιτροπής τα όποια όμως έκφεύγουν του πλαισίου της αρμοδιότητος της, ως αβτη καθωρίσθη διά της Ήμετέρας απόφάσεως.

Έν κατακλείδι συμφάνως προς τά άνωτέρω αναφερθέντα ή Επιτροπή φρονεί ότι ούδέμίαν προγραμματισμόεσαν ή προγραμματισθησομένην δοκιμήν ένδείκνυται νά παρακολουθήσθ πριν ή συμπληρωθούν αι έλλείψεις των επί μέρους τμημάτων και της όλης εγκαταστάσεως και άχθεϊ αβτη εις κατάστασιν πραγματικώς κανονικής και συνεχούς λειτουργίας.-

Καθηγ. Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Καθηγ. Π. ΣΑΚΕΒΑΛΑΡΙΑΝΗΣ

Καθηγ. Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγ. Θ. ΕΚΟΥΑΙΚΙΑΝΗΣ

Χ. ΜΗΤΣΟΥΤΑΚΗΣ

Σ. ΣΤΑΜΑΤΟΓΛΟΥ

